

VISZNEK

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

VITAANYAG

Megbízó
Visznek Község Önkormányzata
Fodor János Polgármester
3293 Visznek, Szabadság út 63.
Tel.: (37) 529 002

Tervező

Völgyzugoly Műhely Kft.
1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 13-15. II/5
Tel.: 1-439-0491, 70-944-3221, 20-9138-575

2019. június
VZM 1421/17
visznek_konc_190604

TALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ	3
1.1. ELŐZMÉNYEK, A MEGBÍZÁS ISMERTETÉSE	3
1.2. A TERVEZÉSI FOLYAMAT	3
1.3. A KÉSZÜLŐ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK	4
1.4. A TERVEZÉSI FOLYAMAT - AZ EGYEZTETÉS ÉS ELFOGADÁS RENDJE	4
2. VIZSGÁLATI ÖSSZEFOGLALÓ	6
2.1. VIZSGÁLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA	6
2.2. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRESZEEK	8
3. A TELEPÜLÉS ADOTTSÁGAI EGY SWOT TÁBLÁZATBAN ÖSSZEFOGLALVA	9
4. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ	12
4.1. A KONCEPCIÓ FELÉPÍTÉSE	12
4.2. VISZNEK KÖZSÉG JÖVŐKÉPE	13
4.3. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI CÉLOK.....	13
4.3.1. A település fejlesztését átható horizontális cél meghatározása.....	15
4.3.2. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása.....	15
4.3.3. Részcélok és beavatkozások meghatározása.....	16
4.4. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	24
4.4.1. Társadalmi, gazdasági és környezeti adatok.....	24
4.4.2. Javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére	24
4.4.3. Örökségi értékek, javaslatok az örökség védelmére	24
4.5. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE	25
4.5.1. A megvalósítást szolgáló eszköz- és intézményrendszer.....	25
4.5.2. Javaslat a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére.....	25
5. IRODALOMJEGYZÉK	26

1. BEVEZETŐ

1.1. ELŐZMÉNYEK, A MEGBÍZÁS ISMERTETÉSE

Visznek hatályos településrendezési eszközei 2004-ben kerültek jóváhagyásra. A hatályos településrendezési eszközök hatályba lépése óta az építésügyi és településrendezési jogszabályi környezetben jelentős változások történtek, többek között módosították az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényt (Étv), az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendeletet (OTÉK), illetve hatályba lépett a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet (Eljr.) és ugyancsak hatályba lépett a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény.

A megváltozott jogszabályi környezet okán a településnek **2019. december 31-ig** jóvá kell hagyni az új, megváltozott jogszabályi környezetnek megfelelő településrendezési eszközeit. Amennyiben ez nem történik meg, úgy a helyi építési szabályzat hatályát veszti, és 2020. január 1-jétől - az új településrendezési eszközök elkészültéig - a településnek nem lesz helyi építési szabályzata (HÉSZ), így az építésügyi engedélyek illeszkedés alapján kerülnek elbírálásra. (A korábban meghatározott 2018. december 31. határidőt az Étv. 2018.07.13.-tól hatályos módosítása a fent leírtaknak megfelelően módosította.)

Fenti előzményeket követően Visznek Község önkormányzatának képviselő-testülete a **településfejlesztési koncepció (TFK)** és a településrendezési eszközök (TRE) felülvizsgálatáról döntött, amelyek elkészítésével a Völgyzugoly Műhely Kft.-t bízta meg. A településfejlesztési koncepció és településrendezési eszközök felülvizsgálata egy eljárásban történik.

1.2. A TERVEZÉSI FOLYAMAT

A településfejlesztési koncepcióhoz és a később készülő településrendezési eszközökhöz 2018 júniusában közös megalapozó vizsgálat készült.

A **településfejlesztési koncepció** a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum. A koncepció a település jövőbeni alakítását, fejlesztését tartalmazza. A településfejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, gazdasági, környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Megalapozza és meghatározza a település fenntartható fejlődését: az életszínvonal növekedését, az életminőség javulását, a közösség gyarapodását, a település hagyományait, a rendelkezésre álló kulturális, térbeli, táji adottságait felhasználva és nem kihasználva. A dokumentum a döntési mechanizmus működtetéséhez szolgál útmutatóul, segítséget nyújt a település egyes érdekcsoportjai, valamint a különböző szakágak közötti érdekek koordinálásához. A készülő TFK feladata hosszú távú fejlesztési irányokat adni Visznek számára.

A településfejlesztés során is kiemelkedő feladat a fenntarthatóság alapelveinek figyelembe vétele. A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket. A fenntartható fejlődés három alappilléren nyugszik: a szociális, a gazdasági és a környezeti pilléreken, és mindhármát együttesen, kölcsönhatásaik figyelembevételével mérlegelni kell a különböző fejlesztési stratégiák, programok kidolgozása során, illetve a konkrét intézkedésekben, cselekvésekben. A fenntartható fejlődésnek általános stratégiai célként kell bevonulni a településfejlesztési dokumentumokba, s a cselekvési programokba.

A készülő tervek Eljr.-ben foglaltaknak megfelelően készülnek. A településfejlesztési koncepció, illetve az ezekhez készülő helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészek tartalmi elemeiről az Eljr. rendelkezik.

A településfejlesztési koncepció kidolgozását a település polgármesterével és főépítészével készített interjú előzte meg, amelynek során a Visznen zajló társadalmi-gazdasági folyamatokról, Visznek jövőjéről, adottságairól és a faluban rejlő lehetőségekről volt szó. Ezek alapján került

kidolgozásra jelen vitaanyag, amely tartalmazza a település jövőképét és az annak érdekében megvalósítandó célok rendszerét.

1.3. A KÉSZÜLŐ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

A településfejlesztési dokumentum elkészülte után kerül majd sor a településrendezési eszközök felülvizsgálatára a településfejlesztési koncepció elhatározásainak megfelelően.

A **településszerkezeti terv (TSZT)**, a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosítja, a település szerkezete, a területfelhasználás és a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezése mentén. A településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és településrendezési eszközeinek figyelembevételével, a környezeti állapot javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

A településszerkezeti tervet követően, azzal összhangban készül a **helyi építési szabályzat (HÉSZ)**. A helyi építési szabályzatban az építés helyi rendjének biztosítása érdekében – az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel – a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket állapítja meg. A HÉSZ állapítja tehát meg – a helyi sajátosságokat figyelembe véve – az építés rendjét, melynek mellékletét képezi a szabályozási terv.

1.4. A TERVEZÉSI FOLYAMAT - AZ EGYEZTETÉS ÉS ELFOGADÁS RENDJE

A településfejlesztési koncepciót és a településrendezési eszközöket (TSZT-t, HÉSZ-t) a polgármester egyezteteti a partnerségi egyeztetés szerinti érintettekkel, a jogszabályok szerinti államigazgatási szervekkel, az érintett területi és települési önkormányzatokkal (az érintettekkel). Az önkormányzat – a teljes körű nyilvánosság biztosításával – a tervezés előtt döntött a partnerségi egyeztetés szabályairól.

A polgármester a készülő dokumentumokról **előzetes tájékoztatót küldött** az Eljr. 9. mellékletében meghatározott államigazgatási szerveknek, az érintett területi, települési önkormányzatnak. Az előzetes tájékoztatót ismertette a partnerségi egyeztetés szabályai szerint az eljárásban érintett résztvevőkkel, adatszolgáltatási kérelmet küldött a Központi Statisztikai Hivatalnak (KSH).

A **megalapozó vizsgálat elkészült**. Jelen településfejlesztési koncepció tervezetének **végso kidolgozása előtt az önkormányzat dönt a koncepció kiválasztott fejlesztési irányáról**, és arról, hogy a megalapozó vizsgálat megfelel a tervezés alapjának. Jelen tervdokumentáció a településfejlesztési koncepció vitaanyaga, melyet a község önkormányzata kap meg véleményezésre.

A településrendezési eszközök a koncepció tervezetének megfelelő tartalommal kerülnek kidolgozásra. A **koncepció véleményezése a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásával párhuzamosan, egy eljárásban zajlik**. A hosszútávra szóló, a vélemények alapján véglegesített koncepciót az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el. Az elfogadott koncepciót az önkormányzat honlapján teszi majd közzé.

A településrendezési eszközök egyeztetése **teljes eljárás** szerint zajlik. A teljes eljárás az előzetes tájékoztatási szakasz kezdeményezésével megindult.

A településrendezési eszközök elkészült tervezete az elfogadás előtt véleményeztetésre kerül, a tervezetet a polgármester megküldi a résztvevőknek, ezzel megindítja az eljárás véleményezési szakaszát. A véleményezők a tervezet átvételétől számított 30 napon belül adhatnak írásos véleményt. A vélemény kifogást emelő megállapításait jogszabályi hivatkozással vagy részletes szakmai indokolással kell igazolni.

Véleménytérítés esetén a polgármester egyeztetést kezdeményezhet, amelyről jegyzőkönyv készül. A beérkezett vélemények – egyeztetés esetén a jegyzőkönyv is – ismertetésre kerülnek a képviselő-testület előtt, az elfogadásukról vagy el nem fogadásukról a testület dönt. A vélemény, észrevétel el nem fogadása esetén a döntést indokolnia kell. A véleményezési szakasz lezárul a döntés dokumentálásával és közzétételével.

A polgármester a településrendezési eszköz tervezetét, az eljárás során beérkezett valamennyi vélemény és keletkezett egyéb dokumentum egy példányát, továbbá azok másolati példányát elektronikus adathordozón megküldi végső szakmai véleményezésre az állami főépítési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatalnak.

A megyei kormányhivatal a beérkezett dokumentumokat áttanulmányozza, és a beérkezésétől számított

- 21 napon belül megküldi a polgármesternek a településrendezési eszközzel kapcsolatos záró szakmai véleményét a településrendezési eszköz elfogadásához, vagy
- 15 napon belül egyeztető tárgyalást kezdeményez az ágazati és az érintett területi, települési önkormányzati vélemények még fennmaradt kérdéseinek tisztázására.

Az állami főépítési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal az esetleges egyeztető tárgyalás jegyzőkönyvét és a záró szakmai véleményét az egyeztetést követően 8 napon belül megküldi a polgármesternek, a településrendezési eszközök elfogadásához.

A hosszútávra szóló településszerkezeti tervet az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el, amely megelőzi a helyi építési szabályzat – rendelet formájában történő – jóváhagyását.

2. VIZSGÁLATI ÖSSZEFOGLALÓ

2.1. VIZSGÁLATOK ÖSSZEFOGLALÁSA

A Vizsgálati összefoglaló célja és feladata, hogy összefoglaló módon mutassa be a település területrendezési konfliktusait, fejlődési lehetőségeit, mintegy kijelölve a település fejlődése, a következő településrendezési tervfázisok irányát.

Terület (ha)	2273
- Belterület	141,08
- Volt zártkert	-
- Kültérület	2131,92
Lakosság (fő)	1083

Térségi kapcsolatok, településhálózat

Visznek az Észak-Magyarországi régióban, Heves megye Jász-Nagykun-Szolnok megye felőli határán, a Gyöngyösi járás területén található. A község a Gyöngyösi-síkon, a Mátrától délre, Gyöngyös várostól 22 km-re délre, a Gyöngyös-patak jobb partján helyezkedik el. A falu Budapesttől 95 km-re, a megyeszékhelytől 67 km-re fekszik. A szomszédos Jászárokszállással erős a kapcsolata, ám mivel a két település különböző megyék területén fekszik, közigazgatási együttműködésre kevésbé van lehetőségük.

A település társadalma

Visznek lakosainak száma 2018-ban 1083 fő. A község népességszáma az 1870-es évektől hullámzóan változott, a legmagasabb az 1930-as években volt (2488 fő), azóta jellemzően csökkenés tapasztalható. A település korszerkezete előregedést mutat, a 60 év felettiek aránya magasabb, mint a 15 éven aluliaké.

A település gazdasága

A település gazdasági súlya a térségben nem kiemelkedő, a szomszédos kisebb településekéhez hasonló. A település fő gazdasági ágazata a mezőgazdaság. A település termőföldjeit jellemzően helyi gazdálkodók művelik. A település életében egykor fontos szerepet töltött be az állattenyésztés, sok szarvasmarhát tartottak valaha a faluban, mára azonban a szarvasmarha-állomány és szarvasmarha tartók száma jelentős mértékben lecsökkent. A településen egykor több üzem is működött (húsüzem, ostyaüzem), ám mára ezek bezártak.

Településszerkezet

A település jelenlegi szerkezetének kialakulásában a vízrajzi viszonyok játszották a legnagyobb szerepet. A falu lakott területe a közigazgatási terület középső részén helyezkedik el, a Gyöngyös-patak partjára települt. A külterületi területhasználatokat szintén a vízrajzi adottságok befolyásolták, a falut körülvevő földeken a szántó az uralkodó területhasználat, a gyakran vízállásos, művelésre kevésbé alkalmas területeken a gyepek a jellemzőek. A külterületen két helyen is találhatóak mezőgazdasági telephelyek, amelyek egykor TSZ-majorok voltak. Vonalas tájszerkezeti elemek a 3205 j. közút és a település vízfolyásai (Gyöngyös-patak, Szarv-ágy, Külső-Mérge-patak, Tarna).

A község belterülete két jól elkülönülő szerkezeti egységre oszlik: a Gyöngyös-pataktól északra fekvő Újtelepre és a pataktól délre fekvő Központi belterületre. Az Újtelep a település viszonylag frissen, az 1960-70-es években beépült településrésze. A Központi belterület jellemzően szintén lakóterület, ahol a fő utca, a Szabadság út mentén elszórtan fekszenek a község intézményei.

Területhasználat

Belterület

Visznek beépített területeinek legnagyobb része lakóterület. A község intézményei a főutca, a Szabadság utca mentén koncentrálódnak (Művelődési Ház, általános iskola, önkormányzat, posta, óvoda). A kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági funkciójú területek szintén a Szabadság utca mentén koncentrálódnak (egykori Horváth Húsüzem, volt tejszövetkezet épülete, egykori ostyaüzem). A

községben három kereskedelmi egység üzemel. Különleges rendeltetésű terület a település temetője, amely Újtelep településrészen fekszik, valamint az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság gátörtelepe. Nádas borítja a Központi belterület középső részén fekvő Gödrök területét. A község belterületén három közkert és három kondicionáló zöldfelületnek tekinthető terület található.

Külterület

A település külterületén az uralkodó területhasználat a szántó. A viszneki termőföldek közepes minőségűek. A község külterületén egy-egy elszórt, művelésre kevésbé alkalmas területen a gyepek jellemzőek. E területek a belterülettől északkeletre és keletre fekszenek, időszakosan vízborítás alatt állnak. A község területén mindössze minimális mértékben, kisebb elszórt foltokban fekszenek erdők, amelyek elsődleges rendeltetés szerint védelmi és gazdasági besorolásúak. A község külterületén két egykori TSZ-major is található. Az egyik a Farkas-tanya, amely a belterülettől délnyugatra fekszik, a másik pedig a belterülettől keletre fekvő telephely.

Táji és természeti értékek

A település külterületének jelentős része nemzetközi védelem alá esik, része a Natura2000 hálózatnak (Hevesi-sík különleges madárvédelmi terület). Visznek közigazgatási területét emellett az országos ökológiai hálózat övezetei közül az ökológiai folyosó és a pufferterület övezete érinti. A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 51 db egyedi tájértéket is nyilvántart Visznen.

Zöldfelületi rendszer

Visznek területén két klasszikus közkert található. Az egyik a Tópart út - Köztársaság utca találkozásánál fekvő játszótér és park, a másik a római katolikus templom melletti zöldterület, amelynek központi részén egy I. és II. világháborús emlékmű áll. A zöldfelületi rendszer további elemei a belterület kondicionáló zöldfelületei, a Gödrök területe, a magas zöldfelületi arányú intézmény- és különleges rendeltetésű területek, a telken belüli zöldfelületek, a mezőgazdasági területek és az erdősávok, erdőterületek.

Építmények vizsgálata, telekstruktúra

A falu beépített területeinek legnagyobb része lakóterület, ahol elsősorban földszintes, vagy tetőtér-beépítéses, kertes családi házak találhatók. A településre az oldalhatáron álló, utcafrontra merőleges, előkertes beépítés jellemző. A falura kezdetben az egytraktusos, tornácos lakóépületek voltak jellemzőek. A II. világháborút követően, jellemzően az 50-60-as években megjelentek az előtervezett „kockaházak”. Az 1970-80-as években megkezdődött a tetőtér-beépítéses családi házak építése, amelyek jellemzően magas- és nyeregtetűsek.

Visznek telekstruktúrájára az ősi településmag területén a szabálytalan, változó méretű, mélységű és szélességű telkek jellemzőek. A Központi belterület déli, Tópart utcától délre fekvő frissebben beépült részén a szabályos telekméretek jellemzőek. Újtelep településrészen szintén a szabályos, kevésbé mély telkek a jellemzőek, mivel a terület viszonylag frissen lett parcellázva. A község területén számos üres építési telek található, nagyságrendileg 130 db.

Épített értékek

Az országos nyilvántartás alapján Visznen két műemlék található: a Gyöngyös-patak hídja és a Szent László király római katolikus templom. Az országos nyilvántartás egy régészeti lelőhelyet tart nyilván a településen, amelynek neve Szennyvíztároló.

Közlekedés

A település legfontosabb útvonala a keleti irányból, Jászárokszállás felől érkező 3205. j. Jászárokszállás - Tarnaméra összekötő út. Az út a belterületi szakaszon déli irányba fordulva hagyja el a települést Tarnaörs felé. A községtől északra légvonalban kb. 7-8 km távolságban halad az M3 autópálya (Budapest - Vásárosnamény). Visznek kötőpályás kapcsolattal nem rendelkezik. A települést kis mérete és a kisebb jelentőségű hálózati elhelyezkedése ellenére nagyméretű autóbusz forgalom érinti, így a közúti közösségi közlekedés ellátottsága megfelelő.

Közmű

A településen a közcsatornás szennyvízelvezetés kiépítésének hiányában korszerű, teljes közműellátás nem áll rendelkezésre. A községben a vezetékes ivóvíz elosztóhálózat a település beépített területének minden utcájában kiépítésre került. Visznek vízellátásának bázisa a

településen üzemelő kút. A település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia és a földgáz állnak rendelkezésre. A nem vezetékes, hagyományos energiahordozók használata is jelentős mértékű a település energiaellátásában. A településen a megújuló energiaforrások közül érdemi hasznosítási lehetősége a napenergiának van, amely éves szinten körülbelül 1960 napos óra hasznosítás lehetőségét kínálja. A település vezetékes távközlési ellátását jelenleg a Magyar Telekom Nyrt. biztosítja, a vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki.

Környezeti állapot

A település környezeti elemeinek minőségére legnagyobb veszélyt az elszikkasztott szennyvizek jelentik, mivel a településen a szennyvízcsatorna hálózat egyelőre nem épült ki. Visznen a kedvező természeti adottságoknak köszönhetően a földek jelentős hányada szántóművelés alatt áll, a nagy kiterjedésű, homogén táblákat azonban a legtöbb esetben nem tagolják mezővédő erdősávok, fasorok sincsenek az utak mentén, így az utakról jelentős mennyiségű szennyezőanyag mosódhat be a szántóföldek talajába. A talajokat az intenzív mezőgazdasági termelésből származó vegyszerek is szennyezhetik. A felszíni vizek minőségét a szántóföldi művelés során használt vegyszerek, műtrágyák jelentősen veszélyeztetik, továbbá az elszikkasztott szennyvizek is negatív hatással vannak. Visznen a levegőminőségre az átmenő forgalom van legnagyobb hatással, emellett a száraz időben történő szántóföldi művelésből származó porterhelés és a lakossági fűtés jelent veszélyt. Zaj- és rezgésterhelés a 3205 j. út átmenő forgalmából adódik. A településen a kommunális hulladék elszállítása, a szelektív hulladékgyűjtés megoldott. A település egykori hulladéklerakója a külterületen feküdt, ám ma már nem üzemel.

Katasztrófavédelem

A település katasztrófavédelmi besorolása II. osztály. A településen felszínmozgást nem tartanak nyilván, engedélyezett szilárdásvány-kutatás, bejelentett előkutatás nincs. A községet érinti a nagyvízi meder, így árvízi előntéssel veszélyeztetett települések közé tartozik. A település közigazgatási területe belvízzel nem veszélyeztetett.

2.2. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK

Visznek nem osztható fel különálló településrészekre, a lakosság nemzeti, illetve vallási hovatartozás alapján nem differenciálódik, a belterület egyetlen homogén egységet alkot. Ennek megfelelően nincs a társadalmon belül térbeli rétegződés, elkülönülés, így szegregátumok sem alakultak ki. Mindezt alátámasztja a Központi Statisztikai Hivatal tájékoztatása is, amely szerint Visznek községnek nincs sem szegregátuma, sem szegregációval veszélyeztetett területe.

3. A TELEPÜLÉS ADOTTSÁGAI EGY SWOT TÁBLÁZATBAN ÖSSZEFOGLALVA

	ERŐSSÉGEK (S)	GYENGESÉGEK (W)
REGIONÁLIS KAPCSOLATOK, TÉRSÉGI SZEREPKÖR	<ul style="list-style-type: none"> - Nagyobb települések közelsége (Gyöngyös, Hatvan, Jászberény) - Budapest 1-1,5 órán belül elérhető - Szomszédos településen, Jászárokszálláson számos városi funkció elérhető	<ul style="list-style-type: none"> - Megyehatár menti elhelyezkedés miatt nehezebb együttműködés - Szomszédos Jászárokszállással nincs lehetőség közigazgatási együttműködésre - Nincs közvetlen vasúti kapcsolat - Nincs testvértelepülési kapcsolat - Szomszédos települések között gyenge az együttműködés
DEMOGRÁFIA, FOGLALKOZTATÁS, HUMÁN INFRASTRUKTÚRA	<ul style="list-style-type: none"> - Civil szervezetek jelenléte a településen - Önkormányzati foglalkoztatás, közmunkaprogram - Jó közbiztonság - Nincs szegregációval érintett terület - Gyöngyösön, Hatvanban, Gyöngyöshalászon és Jászárokszálláson kedvező munkalehetőségek - Kistérségi szinten is jelentős óvoda és általános iskola - Háziorvosi ellátás, gyógyszertár biztosított a településen - Felújított Művelődési Ház, könyvtár - Műfüves, kistérségi szinten is vonzó focipálya - Helyi rendezvények	<ul style="list-style-type: none"> - Csökkenő népességszám, előregedő társadalom - Negatív vándorlási különbözet - Egyes szociális ellátási intézmények hiányoznak (bölcsőde, idősok ellátását szolgáló intézmények) - Gyenge faluközösség, elzárkózás - Szomszédi közösségek felbomlóban vannak - A helyi vállalkozások kevés embert foglalkoztatnak - A sportolási és kikapcsolódási lehetőséget biztosító sportpálya elhanyagolt állapotú
GAZDASÁG	<ul style="list-style-type: none"> - Jelentős méretű művelhető mezőgazdasági területek - Környező nagyobb településeken megfelelő munkahely kínálat - A termőföldeket helyi gazdák művelik - Egykori TSZ utódjaiként mezőgazdasági telephelyek működnek	<ul style="list-style-type: none"> - Gazdasági területek hiánya, jelentősebb vállalkozások betelepülését megnehezíti, hogy kiépítetlen a csatornahálózat - Ipari, kereskedelmi telephely létrehozásához kedvezőtlenek a közlekedési kapcsolatok (nincs vasút, M3 autópályától távolabb eső település) - Kevés helyi vállalkozás - Húsüzem, ostyaüzem bezárt, az épületállomány jövője bizonytalan - A TSZ bezárása után a mezőgazdasághoz és az állattartáshoz kapcsolódó tudás elveszett, nem került átadásra a fiatalabb generációknak - Nincsenek egyedi turisztikai látnivalók
TERMÉSZET, KÖRNYEZET	<ul style="list-style-type: none"> - Környezetszennyező gazdasági szereplők hiánya - A külterület jelentős része Natura2000 terület (Hevesi-sík különleges madárvédelmi terület) - Egyedi tájértékek magas száma	<ul style="list-style-type: none"> - Szennyvízcsatorna hálózat hiánya miatt szikkasztással elvezetett szennyvíz talaj- és vízszennyezést okoz - Hiányzó mezővédő erdősávok, fasorok a szántóföldeken - Gödrök területén illegális hulladéklerakás
ÉPÍTETT KÖRNYEZET,	<ul style="list-style-type: none"> - Élhető, nyugodt vidéki lakókörnyezet - Egységes, rendezett falusi	<ul style="list-style-type: none"> - A lakóingatlan értéke vagy értéknövekedése nem fedezi az építési

	ERŐSSÉGEK (S)	GYENGESÉGEK (W)
TELEPÜLÉSKÉP	<ul style="list-style-type: none"> településkép - Megőrzésre került a hagyományos telekstruktúra az ősi településmagban - Nincsenek a településképet romboló, idegen beépítések (pl. gyártelep) - Két műemlék: Gyöngyös-patak hídja és a Szent László király római katolikus templom - Igényesen kialakított játszótér - Alacsony a szükséglakások aránya a lakásállományban 	<ul style="list-style-type: none"> vagy felújítási költségeket - Magas a komfort nélküli lakások aránya (17%) - Egykori húsüzem és ostyaüzem épülete, illetve a régi malom kihasználatlan, állapotuk romlik
INFRASTRUKTÚRA, KÖZLEKEDÉS KÖZMŰVEK	<ul style="list-style-type: none"> - Közúti közösségi közlekedés ellátottsága megfelelő (járatszám) - Legalább egy oldali járda a legtöbb helyen kiépített - Víz, földgáz és elektromos hálózat kiépült - Vezetékes telefon és kábelhálózat kiépült - Szelektív hulladékgyűjtés megoldott (szigetek) 	<ul style="list-style-type: none"> - Nem lehet gyorsan és direkt úton elérni a gyorsforgalmi úthálózat legközelebbi elemét (20 perc) - Nincs kötöttpályás közlekedési kapcsolata - Külterületi úthálózat rossz állapotú - A parkolás a főút mentén nem megoldott - Nincs kiépített szennyvízcsatorna-hálózat - A lakásállomány 1/3 része hiányos közműellátású - Néhány utcában nincs csapadékvíz elvezetés
ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA	<ul style="list-style-type: none"> - Közmunkaprogram keretében a település fejlődését elősegítő beruházások megvalósítása - Jó együttműködés a civil szervezetekkel - Számos pályázati lehetőség - Sikeresen elnyert pályázatok - Helyi újság 	<ul style="list-style-type: none"> - Nincs jelentős bevételforrása az önkormányzatnak - A környező településekhez képest is alacsony az egy főre jutó iparüzési adó - Nincsenek az önkormányzat tulajdonában értékes, forgalomképes ingatlanok

	LEHETŐSÉGEK (O)	VESZÉLYEK (T)
REGIONÁLIS KAPCSOLATOK, TÉRSÉGI SZEREPEKÖR	<ul style="list-style-type: none"> - Mikrotérségi kapcsolatok erősítése - Testvértelepülési kapcsolatok kiépítése - Egyes helyi rendezvények kistérségi vagy regionális szintre emelése (pl. Viszneki lovas napok) 	<ul style="list-style-type: none"> - A kistérségben nem alakul ki együttműködés, fejlesztési irányok egymástól függetlenül kerülnek kialakításra - A kistérség hasonló adottságokkal rendelkező települései egymás versenytársaivá válnak a lakosság megtartásának szempontjából
DEMOGRÁFIA, FOGLALKOZTATÁS, HUMÁN INFRASTRUKTÚRA	<ul style="list-style-type: none"> - Jelenlegi lakónépesség megtartása, az elvándorlás megakadályozása - Betelepülés támogatása - A főváros relatív közelségét kihasználva lehetőség nyílik távmunkára (heti vagy havi ingázással) - Vonzó, nyugodt, biztonságos, kertvárosi jellegű lakókörnyezet biztosítása a beköltözőknek a nagyvárosi életmóddal szemben - Munkahelyteremtés a helyi vállalkozásokon keresztül - Faluközösség erősítése közös célok 	<ul style="list-style-type: none"> - A megyei átlaghoz képest erőteljesebben előregedő társadalom - Népeségyszám tovább csökken, a csökkenés üteme növekszik - Alacsony státuszú népesség megjelenése, beköltözése - Csökkenő népességszám miatt az oktatási intézmények bezárása

	LEHETŐSÉGEK (O)	VESZÉLYEK (T)
	kitűzésével és közösségi programokon keresztül - Faluszépítő egyesület létrehozása - Olcsó telekár miatt a lakásépítés támogatás kedvezően kihasználható a fiatal családok számára	
GAZDASÁG	- Hagyományos, egykor híres állattartás újraélesztése a településen - Kistermelők támogatása, helyi termékek népszerűsítése - Az egykori húsüzem és ostyaüzem épületállományának felhasználása	- Az egykori TSZ majorok és üzemek alulhasznosítása, állapotuk leromlása - A hagyományos falusi gazdálkodás („háztáji”) eltűnése - Konfliktus az ingázó, otthonában pihenni vágyó lakosság és a belterületen gazdálkodók (állattartók) között
TERMÉSZET, KÖRNYEZET	- Szennyvízhálózat és korszerű szennyvíztisztítás kiépítése - Gödrök területe egyedi településképi elem, kitisztításával kis tó, park hozható létre - Természeti értékek megóvása, bemutatása (Hevesi-sík) - Tanösvények kialakítása - Kiskertes növénytermesztés felélénkítése - Hagyományos szarvasmarhatartás, legeltetés felélénkítése - Mezőgazdasági technológia korszerűsítése	- Szennyvízcsatorna-hálózat kiépülése elmarad - Intenzív mezőgazdasági termelés okozta természetkárosodás - Felszíni és felszín alatti vizek minőségének további romlása
ÉPÍTETT KÖRNYEZET, TELEPÜLÉSKÉP	- Meglévő épületállomány megőrzése, felújítása - Egykori malomépület funkcióváltó felújítása - Régi iskolaépület felújítása, újra megnyitása - Község számára fontos, és építészeti is megőrzendő értékek helyi védetté nyilvánítása (pl. egykori malom) - Község bevonása a kedvező településképi fenntartásába, esetleg új közösségi terek létrehozásába	- Üresen álló épületek számának megnövekedése, településképet romboló hatással - Meglévő épületállomány elhanyagolása - Új beépítésre szánt területek kijelölése, miközben a meglévő területek kiüresednek
INFRASTRUKTÚRA, KÖZLEKEDÉS KÖZMŰVEK	- Szennyvízhálózat teljes körű kiépítése, korszerű szennyvíztisztítás lehetőségének megteremtése - Megújuló energiaforrások alkalmazása, elsősorban napenergia - Az internet hozzáféréssel rendelkező háztartások számának növelése (jelenleg 40%) - Külterületi úthálózat fejlesztése	- Nem épül ki a szennyvízcsatorna-hálózat - Növekszik a nem vezetékes energiahordozók igénybevétele költségtakarékosság céljából, ezzel romlik a levegőminőség
ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA	- Erősebb együttműködés kialakítása a szomszédos településekkel - Községformáló szerep erősödése - Erősebb internetes jelenlét az önkormányzat részéről	- Az önkormányzat jelenleg is a legnagyobb munkáltató, szerepe tovább erősödik a helyi munkaerőpiacon

4. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

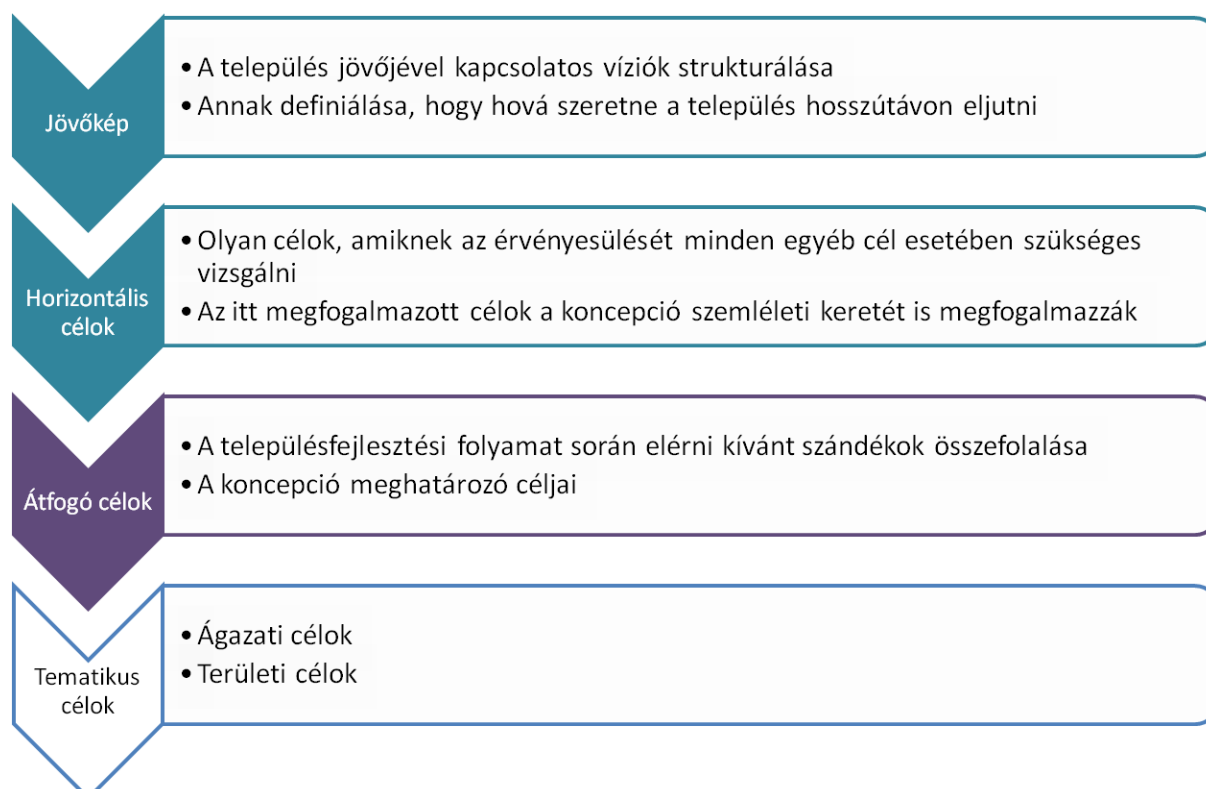
4.1. A KONCEPCIÓ FELÉPÍTÉSE

A jövőkép kialakítása során a település hosszútávú céljainak rendszerbe foglalása történik. A jövőképalakítás egyben irányválasztás is, mely magán hordozza a település értékrendjét, megmutatja a közösség aktivitását és dinamikáját, és segítségével könnyebb koncentrálni a helyi erőforrásokat a település fejlődésének és folyamatos megújulásának érdekében.

A településtervezés során a jövőképalakítás fázisa az, amikor a **település közössége megfogalmazhatja, milyen településen szeretne élni 15-20 év múlva**, hogyan látja a település ideális jövőjét. A jövőkép pozitív szemléletű, azt a célt mutatja meg, ahová a település az adott időtávon belül eljutni szeretne. A hosszú távú célok kitűzése azért is különösen fontos, mert az a település tud igazán sikeres lenni, amelyik évtizedes távlatban is tudja, hová szeretne fejlődni, és rövidebb távú céljait is annak megfelelően tudja megválasztani, priorizálni és megvalósítani. A jövőképben meghatározott közös célok kijelölésével lehetővé válik, hogy a település fejlesztési tervei, elképzelései egy irányba mutassanak, egymás hatását erősítve, kiegészítve segítsék a település kiegyensúlyozott, dinamikus fejlődését. A jövőkép megalkotása során tisztában kell lenni azzal, hogy a település milyen belső és külső erőforrásokkal, adottságokkal rendelkezik, ezekre építve milyen lehetőségek állnak nyitva a település számára. A helyi erőforrások, adottságok kihasználásával a település stabil jövőképet alkothat. Az adottságok feltárását legjobban a SWOT elemzés segíti, ahol a település erősségei (S), gyengeségei (W), lehetőségei (O) és veszélyei (T) kerülnek feltűntetésre.

A közösen meghatározott jövőkép kitűzése, az elérni kívánt célok egységes rendszerbe foglalása kijelöli a település kívánt fejlődési irányát. Visznek község jövőképe három központi gondolat köré épül fel.

A település jövőjével kapcsolatos víziók strukturálása

4.2. VISZNEK KÖZSÉG JÖVŐKÉPE

Visznek olyan nyugodt, békés vidéki település, ahol befogadó közösségben és biztonságos lakókörnyezetben lehet élni, és ahol a családok számára helyben és a környező településeken biztosított a megélhetés.

- **Az élhető vidéki lakókörnyezet jövőképe**

Egy település élhetőségét, az ott élő lakosok komfortérzetét és településük iránti szeretetét számtalan tényező befolyásolja. Ezek között felfedezhetünk objektív és szubjektív elemeket is. Visznek közössége számára fontos tényezőket az önkormányzattal közösen, személyes interjú során határoztuk meg, melyeket kiegészítettünk objektív, szakmai elvekre alapuló tényezőkkel is. Az élhető vidéki lakókörnyezet jövőképe elsősorban a település lakóinak igényeire fókuszál, a belső erőforrásokra építve. A jövőképnek megfelelően, Visznek elsősorban lakóterületekkel rendelkezik, ahol biztosítottak a békés, nyugodt mindennapi élet feltételei, melyet nem befolyásolnak zavaró tényezők, mint a környezetszennyezés, jelentős ipari létesítmények, erős átmenő forgalom, stb. Ezek az adottságok napjainkban is megvannak a községben, a település számára elsődleges cél a jelenleg is meghatározó értékeinek megőrzése (nyugalom, békesség) és a környezet ezekre épülő fejlesztése.

- **Az együttműködésre épülő gazdaság jövőképe**

Visznek gazdasági erejét a nagy múlttal rendelkező, mezőgazdaság határozza meg. A rendszerváltás és a technológia fejlődése miatt, a korábban a népesség nagy részét foglalkoztató mezőgazdaság ma már jóval kevesebb ember számára biztosít munkát. Az együttműködésre épülő gazdaság jövőképe a településen belüli, a mikrotérsgéi és regionális kapcsolatok kiaknázásával biztosít megélhetőségi lehetőséget a visznékiek számára. A régió gazdaságában jelenleg Visznek elsősorban alvótelepülésként van jelen, munkaerő kínálatot biztosít Jászárokszállás, Gyöngyös, Hatvan, Gyöngyöshalász települések irányába. A meglévő kapcsolatok tovább erősítése mellett, a helyi vállalkozások támogatásával a község önálló gazdasági ereje növekedhet. A jövőkép egyaránt épít a belső és a külső erőforrásokra.

- **Az összetartó közösség jövőképe**

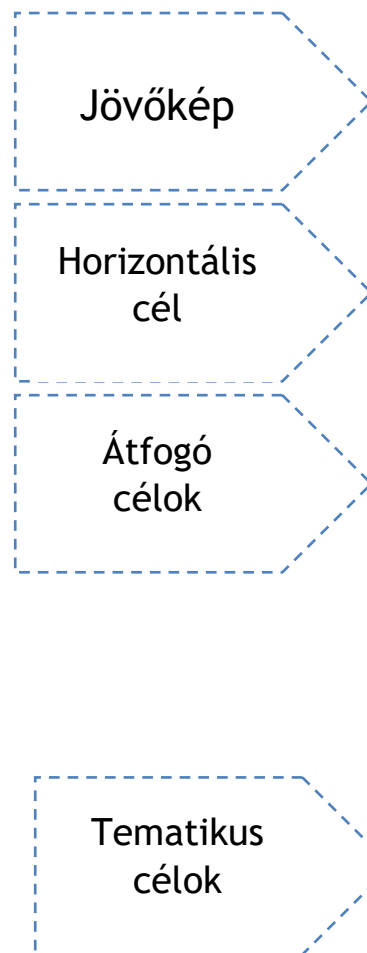
A település jövőjének alapját a települési identitás erősítése, a társadalmi szerepvállalás növelése és egy közösen együttműködő közösség kialakítása jelentheti. A település fejlődése elsősorban a belső kapcsolatokra építve mehet végbe, majd azokra támaszkodva kezdhető meg a külső kapcsolatok erősítése, fejlesztése. Az aktív civil részvétel egyaránt hozzájárulhat a település múltjának, örökségének megőrzéséhez, a település jelenlegi helyzetének javításához és a község jövőjének megteremtéséhez. A külső kapcsolatok alapját az oktatási intézmények fejlesztése és a mikrotérsgéi összefogás, közös rendezvények jelenthetik.

- **A lakónépesség megtartásának jövőképe**

A település jövőképének minden elemét meghatározza, hogy a község lakónépességének csökkenése megáll. Az élhető vidéki lakókörnyezet a környező nagyobb településeken élők számára is vonzó alternatívát jelent. Az együttműködésre épülő gazdaság biztosítja a megélhetést, így az elvándorlás megáll. Az összetartó közösség támogatja a családokat, az időseket és a szociálisan hátrányos helyzetűeket.

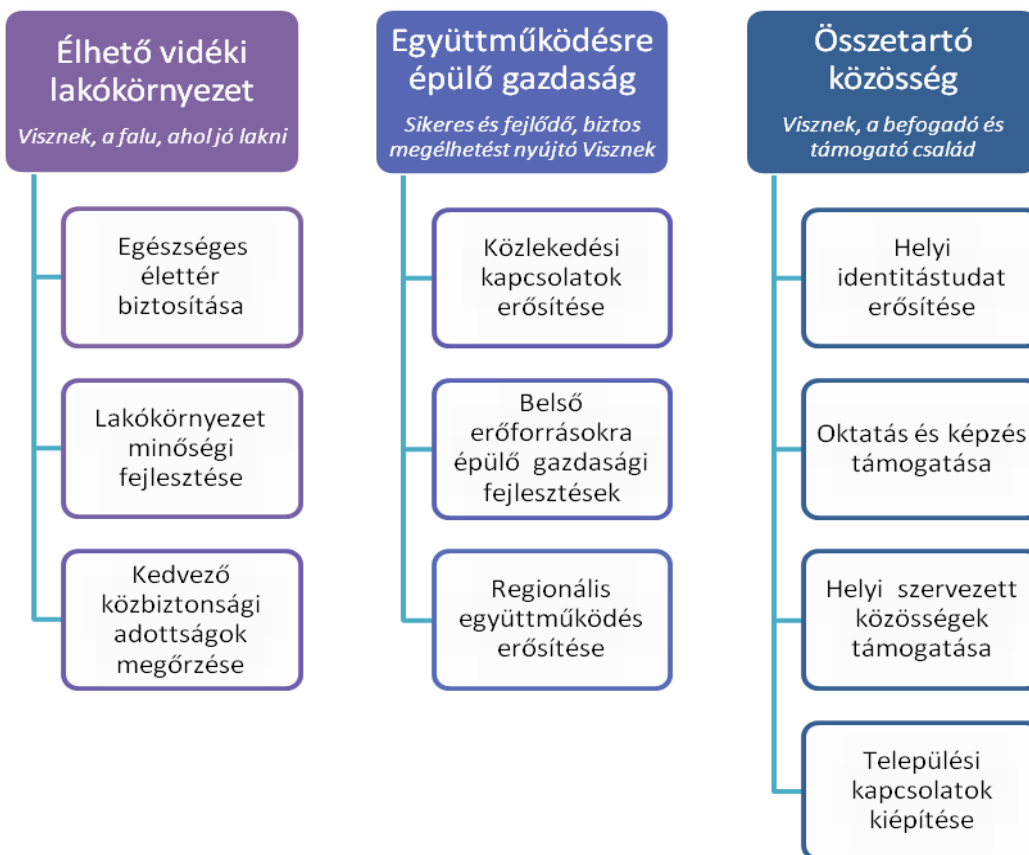
4.3. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI CÉLOK

A jövőképben megfogalmazott irányelvek megvalósításához összehangolt cselekvési terv felállítása szükséges. A felállított cselekvési terv a meghatározott jövőkép eléréséhez szükséges célokat, fejlesztési irányokat tartalmazza. A jövőkép elérését három átfogó cél meghatározása segíti, melyek a település hosszútávú fejlődésének alappilléreit jelentik. Az átfogó célok, melyek tematikus célokra tagolódva fedik le a község életének minden szegmensét, egymást kiegészítve és erősítve mozdítják elő a község kiegyensúlyozott fejlődését. A célrendszer megvalósítást szolgáló eszközök és intézkedések kialakítása és végrehajtása során egy horizontális cél kerül kijelölésre, mely az átfogó és tematikus célokat áthatva kell, hogy érvényesítésre kerüljön.

Visznek olyan nyugodt, békés vidéki település, ahol befogadó közösségben és biztonságos lakókörnyezetben lehet élni, és ahol a családok számára helyben és a környező településeken biztosított a megélhetés.

Lakónépesség megtartása

4.3.1. A TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT ÁTHATÓ HORIZONTÁLIS CÉL MEGHATÁROZÁSA

A lakónépesség megtartása

A népességfogyás nem csak Visznen, hanem Magyarországon és Európa nagy részén is komoly társadalmi és gazdasági gondokat jelent. A demográfiai változás olyan társadalmi tényező, amely összefüggésben áll a település gazdaságával és az épített környezet alakulásával, lényegében minden, a község életével kapcsolatos tényezőt áthat. Ennek megfelelően a kapcsolódó célkitűzés horizontális célként jelenik meg, az összes átfogó célt áthatja, az egész dokumentum fő fejlesztési irányát meghatározza.

Visznek település elsődleges célként tűzte ki, hogy a népességfogyás mérséklésével vagy megállításával jelenlegi lakónépességét a jövőben is megtartja, fejlesztési céljait ennek megfelelően alakítja ki. A lakónépesség megtartásának fő eszközei az elvándorlás megállítása, a betelepülés ösztönzése és a demográfiai értelemben vett termékenység növelése lehet. Az átfogó célok mindegyike valamilyen módon ezekhez az eszközökhöz kapcsolódik.

A horizontális cél megjelenik az élehető vidéki lakókörnyezet kialakítása átfogó célban. Az életheőség nagyban hozzájárul a lakosság helyben tartásához és a település vonzóvá tételéhez. Egy település az elvándorlást csak akkor tudja visszafordítani, hogy ha gazdasága erős, így lakói számára megfelelő megélhetési körülményeket biztosít. Az együttműködésre épülő gazdaság átfogó cél, Visznek gazdasági adottságait figyelembe véve igyekszik kialakítani a jó megélhetést biztosító gazdasági környezetet. A családok támogatását és a fejlesztési célok gördülékeny megvalósítását segíti az összetartó közösség újraélesztése.

4.3.2. A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Élehető vidéki lakókörnyezet

Az élehető város vagy élehető település kifejezés számos fejlesztési koncepcióban megjelenik. Az életheőség olyan komplex fogalom, melyet a településfejlesztéssel összefüggő különböző szakterületekre is értelmezhetünk. Beszélhetünk például élehető közlekedési rendszerről, élehető közösségekről, élehető épített környezetről. Az életheőség fogalmához számos értelmezés kapcsolódik. Jelen dokumentumban az életheiséget, mint az ember és az őt körülvevő települési környezet viszonyát, annak minőségét értjük. Általánosságban elmondható, hogy élehető közösség alatt azt a közösséget értjük, mely rendelkezik megfizethető és megfelelő lakóépületekkel, megfelelő intézményi háttérrel, mobilitási lehetőségekkel, melyek együttesen elősegítik a személyi függetlenséget, a civil és szociális életet.

Visznek számára fontos, hogy a jövőben a közösség fejlődése fenntartható, környezetbarát módon menjen végbe, a lakosság életkörülményeinek javulását magával hozva.

Tematikus célok:

- Egészséges élettér biztosítása
- Lakókörnyezet minőségi fejlesztése
- Kedvező közbiztonsági adottságok megőrzése

Együttműködésre épülő gazdaság

Visznek gazdaságát az erős hagyományokra épülő mezőgazdaság jelenti. A stabil gazdaság megteremtéséhez általában a gazdaság különböző szegmenseinek harmonikus, párhuzamos fejlesztése vezet. Visznen azonban kedvezőtlenek a lehetőségek ipari befektetők megtelepedéséhez vagy kereskedelmi-logisztikai központok létrehozásához. A település saját erősségét is abban látja, hogy az iparhoz, jelentősebb gazdasági-kereskedelmi-szolgáltató tevékenységhez kapcsolódó esetleges káros hatásoktól mentes tudott maradni, a nyugodt, békés mezőgazdasági falu szerepet tartja megőrzendő értéknek. Gazdaságát a régió nagyobb településeivel együttműködve tudja alakítani. Fontos, hogy Visznek a mezőgazdaságban nem foglalkoztatott lakosságának is biztosítsa a lehetőséget a munkavállalásra, a környező településekkel együttműködve.

Tematikus célok:

- Közlekedési kapcsolatok erősítése
- Belső erőforrásokra épülő gazdasági fejlesztések
- Regionális együttműködés erősítése

Összetartó közösség

Egy település fejlődésének, a közösen kijelölt úton történő terelgetésének meghatározó részét képezi az adott közösség lakossága és társadalmi aktivitása. Hagyományosan vidéki érték az erős, odafigyelő közösség, mely fenntartása Visznen aznapra támogatásra, szervezésre szorul. Az összetartó közösség újra létrejöttét támogatják a meghatározott tematikus célok, melyek közösségformáló erővel rendelkeznek.

Tematikus célok:

- Helyi identitástudat erősítése
- Oktatás és képzés támogatása
- Helyi szervezett közösségek támogatása
- Települési kapcsolatok kiépítése

4.3.3. RÉSZCÉLOK ÉS BEAVATKOZÁSOK MEGHATÁROZÁSA

4.3.3.1. Élhető vidéki lakókörnyezet

A helyi lakosság közérzetét és életminőségét közvetlenül befolyásolja az őket körülvevő környezet állapota. Környezet alatt egyaránt értjük az épített és természeti környezetet, az infrastruktúra hálózatot, a településképet és a lakókörnyezet biztonságát is. Az Önkormányzat számára nemcsak a lakosokat körülvevő környezet minőségi fejlesztése, hanem a települési népesség életkörülményeinek javítása is cél.

Egészséges élettér biztosítása

Az egészséges élettér az élhető lakókörnyezet egyik alapfeltétele. A fogalom elsősorban a szennyező, egészségkárosító tényezők csökkentését, az ökológiai lábnyom mérséklését és a környezeti értékek megőrzését jelenti.

Visznek legsürgetőbb tervezett infrastruktúra fejlesztése a **szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése**. A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Visznek a felszín alatti víz szempontjából érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik, ezért már régóta igény lenne a szennyvíz közcsatornás elvezetésének és kezelésének megoldása. Jelenleg a keletkező szennyvizeket saját egyedi, házi szennyvízgyűjtő medencékben gyűjtik, amelyek a hazai gyakorlatnak megfelelően legnagyobb részben szikkasztóként üzemelnek. Korábban is és még ma is ez a település egyik jelentős szennyező forrása. A csatorna-hálózat kiépítése mellett törekedni kell, hogy a szennyvíz korszerű szennyvíztisztító telepen kerüljön megtisztításra.

A település tervei között szerepel egy új **Egészség ház létrehozása**, ahol orvosi rendelő, védőnői szolgálat és fogorvosi rendelő is helyet kapna. Régi cél a fogorvosi ellátás elérhetőségének biztosítása a településen. A tervezett fejlesztéssel bővülne a visznai humán közszolgáltatások köre, és a már meglévő szolgáltatások, mint a háziorvosi ellátás is korszerű környezetbe kerülne.

Visznek természeti értékekben igen gazdag település, a közigazgatási területe keleti része és a vízfolyások mente az országos ökológiai hálózat része, és jelentős Natura2000 területek is találhatóak a településen. E területek természetvédelmi jelentősége az ökológiailag értékes élőhelyekben, az itt élő védett állat- és növényfajokban rejlik. Ezen területek értéke az élővilág valamennyi tagja számára - beleértve az embert is - igen fontos. A települési **természeti területek** kondicionáló hatása nagyban befolyásolja a szomszédos lakóterületek mikroklimáját, minőségét. Ezen értékek **védelmét maximálisan szem előtt kell tartani**, a természeti területek területhasználatát úgy kell alakítani, hogy az értékek ne károsodjanak, s a természeti területek terhelése is minimális legyen. A vízfolyások partéleig történő művelést vissza kell húzni, hogy a mezőgazdasági művelés során használt növényvédő szerek és műtrágyák ne mosódhassanak be a felszíni vizekbe. A homogén szántóföldi táblákat mezővédő erdősávokkal, fasorokkal érdemes tagolni.

A **természeti értékek védelme azok bemutatásával**, megismertetésével kezdődik, melynek egyik eszköze lehet a helyszíni bemutatás, tanösvények, túraútvonalak segítségével, valamint a korai, óvodás, iskolás korban megkezdett oktatás, ismeretterjesztés. Tanösvényeket vagy túraútvonalakat akár a Gyöngyös-patak mentén, kitérőkkel és állomásokkal tagolva, a szomszédos településekkel összefogásban is ki lehet alakítani. A tanösvények a helyi fiatalok oktatásán keresztül a helyi identitást is erősítik, de hálózatba szervezve a térség turisztikai látnivalóit is bővíthetik (bővebben a 4.3.3.2. fejezetben).

Magyarország a megújuló energiafelhasználás területén elmarad a többi uniós országtól, a 2020-ig szóló energiahasznosítási cselekvési tervében, Nemzeti Épületenergetikai Stratégiában elhatározta energiapolitikai célkitűzéseit: a lakóépület és középület állomány felújításával, energiatakarékosságot és a hatékony energiafelhasználást szolgáló eszközrendszer kialakításával, megújuló energiaforrás-felhasználás növelésével hatékony energiafelhasználás valósul meg. Az OFTK (Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió) a térségben célkitűzései között szerepelteti a környezetbarát technológiák és a megújuló energiaforrások alkalmazását. A megújuló energiák térnyeréséhez a településnek megfelelő adottságai vannak. Visznek község területén elsősorban a **napenergiát hasznosító rendszerek telepítése** a cél. A lakosok ösztönzésén és támogatásán túl kiemelten fontos az Önkormányzat példamutatása, és a környezettudatosság, energiagazdálkodás területén tanúsított élenjárás, melynek fontos része az önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése, valamint az energiahatékony technológiák alkalmazása a község üzemeltetésében.

Lakókörnyezet minőségi fejlesztése

A lakókörnyezet minőségi fejlesztése kiterjed a településképre, az épített környezet karban tartására és fejlesztésére, valamint a közterületek minőségére.

A kellemes, vonzó lakókörnyezet magában foglalja a rendezett közterületeket és zöldfelületeket egyaránt. A **közterületek minőségi fejlesztése** többek között az utak menti árkok karbantartását, közterületi utcabútorok elhelyezését és a patakmedrek gondozását jelenti. Egy minőségi zöldfelületi rendszer ismérve a folyamatos gondozottság, a növényállomány tekintetében az egységesség, és az adott tájegység területén honos fajok alkalmazása.

A zöldfelületek karbantartásában az Önkormányzat mellett a helyi lakosoknak is jelentős szerepük van, lakóhelyük előtti közterület szakaszok beültetésével, gondozásával hozzájárulhatnak az ápolts, tiszta településkép kialakulásához. A **lakosság bevonását** az Önkormányzat a szervező szerep felvállalásával elősegítheti. Az egységes utcakép kialakításának egyik eszköze lehet az Önkormányzati támogatással megvalósuló tematikus, utcánként azonos növény fajjal kialakított utcafásítás, vagy a közterületekre kerülő palánták ingyenes biztosítása, melyek elültetése és gondozása már a lakók feladata lenne. Verseny is meghirdetésre kerülhet az utcák között, ahol a győztes utcaközösség emléktáblával vagy egyedi utcanévtáblával gazdagodhat.

Az Önkormányzat által megkezdett **járda és útburkolat építés** további folytatása és az elkészült szakaszok karbantartása az élhető lakókörnyezet fenntartásának egyik alapvető fontosságú eszköze.

Visznek intézményei környezetében, a **parkolás rendezett megoldása** az utcakép jelentős javulását eredményezné. Az út mentén történő jelenlegi parkolási szokás következtében a gyepek az intézmények előtt kikopott, esős időben sáros területek alakulnak ki.

Visznek központjában, az egykori agyagbánya területének - a **Gödröknek** - a kikotrásával nyílt vízfelülettel rendelkező, **mesterséges tó** hozható létre. A tó képes lesz befogadni a faluban leeső csapadékot, miközben az élővilág számára szükséges feltételeket is megteremtik. A tó elhelyezkedése a településen belül kedvező, partján értékes zöldfelület, park alakítható ki. A fejlesztés során a tóparton szabadtéri közösségi hely és sportolásra alkalmas terület is létrehozható, mely helyi rendezvényeknek is otthont adhat. Télen a tavat kijelölt korcsolyázó tóként is lehet használni, mely olyan téli szabadtéri szórakozási lehetőség, amely akár a környező településekről is Visznekre vonzhat látogatókat.

Számos magyarországi településen jellemző, hogy a népesség öregedésével és a népességfogyással a régi lakóépületek megüresednek, majd állapotuk fokozatosan romlásnak indul. Ezek az épületek később erősen rombolják a településképet. Kis mértékben elképzelhető a **megüresedett épületek funkcióváltó átalakítása**, közösségi helyé vagy szálláshely szolgáltató létesítménnyé történő átalakítása. Ez a megoldás azonban elsősorban az építészeti értékes vagy különösen kedvező elhelyezkedésű ingatlanok esetében jöhet szóba. Egyéb esetekben támogatni kell a komfort nélküli

lakásokból a családok magasabb komfortfokozatú házakba költözésének lehetőségét, illetve a fiatal értelmiség lakáshoz jutását. Visznen magas a komfort nélküli lakások aránya, ahol a korszerűsítést vagy a településen belül kedvezőbb körülmények irányába történő költözést érdemes támogatni. Visznen, ahogy számos magyarországi községben jellemző a fiatalok elvándorlása. Az elvándorlás megfékezése érdekében az önkormányzatnak kedvezményekkel és támogatásokkal kell a fiatal értelmiséget a helyben maradásra ösztönöznie. A lakáshoz jutás megkönnyítése, a hosszútávú munkalehetőséghez jutás elősegítése, a fiatalok vállalkozói tevékenységének támogatása egyaránt a helyben maradást segíti.

A jelenlegi lakáspolitikai környezet kihasználásával cél a betelepülő családok bevonása a településre, ezzel a népességfogyás mérséklése. A családok jelenlegi lakáshoz jutásának támogatása (Családok Otthonteremtési Kedvezménye) és az új lakóingatlanok építéséhez kapcsolódó alacsony áfakulcs kedvezően kihasználható a Visznekhez hasonló helyzetben lévő kis vidéki településeken. A támogatás nélkül, egy új lakóház építése esetében a beruházás építési költségeit nem éri el a megépült ingatlan értéke, az szükség esetén csak a bekerülési költség alatti áron lenne értékesíthető. A támogatás igénybevételével azonban, a Visznen jellemző alacsony telekárak mellett már kedvezőbb a helyzet. Az alacsony telekárak egyébként is a elősegítik, hogy kevesebb megtakarítással (vagy kisebb mértékű eladósodottsággal) is korszerű újjépítésű lakáshoz juthassanak a fiatal családok. Az Önkormányzat feladata a jelen lakáspolitikai helyzetben a lakosság figyelmének felhívása és a viszneki kedvező építési lehetőségek illetve a település érdemeinek megismertetése a fiatal családokkal. Vagyis a támogatási idő alatt minél több potenciális fiatal családdal kell megismertetni Visznet és értékeit, a csendes, békés, biztonságos települést. Az építkezésekhez a településen megfelelő mennyiségű, kiépített infrastruktúrával rendelkező építési telek érhető el.

Kedvező közbiztonsági adottságok megőrzése

Visznek közössége a biztonságos lakókörnyezetet különösen fontos értéknek tekinti, melyet a jövőben is meg kíván őrizni.

A polgárőrség egyik fontos célja a helyi közbiztonság közösségi védelme. Visznen jól működő **polgárőrséget alakítottak ki, mely szervezet fenntartása és támogatása** a településen élők közös érdeke. A polgárőrséget a hatékony működés érdekében nem csak az Önkormányzatnak, hanem a lakosságnak, helyi vállalkozóknak is érdemes támogatni, akár közlekedési eszközök biztosításával (pl. kerékpár, segédmotoros kerékpár, személygépjármű), akár önkéntes munkával. Támogatni kell a fiatalok jelenlétét a szervezetben, melyre jó eszköz lehet az Országos Polgárőr Szövetség által meghirdetett Községi Szolgálat elnevezésű program. A programon keresztül a diákok megismerkedhetnek a szervezet működésével és tevékenyen segíthetik közösségüket. A fiatalok bevonása jelentheti a jól működő helyi szervezet tovább élését, és a fiatalok számára is új tapasztalatszerzési lehetőséget biztosít, miközben erősíti a kötődésüket a településükhöz. Visznen hat kamerával kiépített kamerarendszer működik, amelynek fenntartása és üzemeltetése elősegíti a biztonságos környezet megőrzését.

Visznek község területén **szegregátum nem található**, a település ebből a szempontból homogénnek tekinthető, amely egyedülálló a környező települések körében. A település célja ennek **a kedvező adottságának a megőrzése**. Egy esetleges szegregált terület kialakulása településképi és társadalmi szempontból is hátrányos lenne amellet, hogy az érintett területen a szubjektív biztonságérzet is sérülhet. Tudatosan kell megakadályozni a szegregátumok kialakulását, melyre jó eszköz lehet a színvonalas oktatás fenntartása, a képzési rendszerek kialakítása, az összetartó közösség megteremtése (részletesen a 4.3.3.3. fejezetben) és a megélhetést biztosító munkalehetőségek kialakítása (részletesen a 4.3.3.2. fejezetben).

4.3.3.2. Együttműködésre épülő gazdaság

Visznek község gazdasági súlya térségi szinten nem számottevő, gazdaságát a mezőgazdaságra és a régió más településeivel történő együttműködésre alapozta. Az egyedi adottságoknak megfelelően kialakult két pillér további erősítése elősegíti a község fejlődését.

Közlekedési kapcsolatok erősítése

A közlekedési kapcsolatok erősítése különösen fontos Visznek számára, mivel a lakosok jelentős része ingázik munkahelye és otthona között. A jó közlekedés biztosítja, hogy a visznekieknek ne kelljen a településről megélhetési okokból elvándorolniuk.

Visznek nem rendelkezik vasútállomással, közösségi közlekedését autóbusz járatok jelentik. A közlekedési kapcsolatok Jászárokszállás, Vámosgyörk és Gyöngyös irányában erősek, azonban nem minden napszakban elérhetőek. Az egyedi igényekre is jobban reagáló, rugalmas közösségi közlekedési alternatíva lehet egy **helyi telebusz rendszer kialakítása**. A fix menetrenddel rendelkező, gyakran közlekedő telebusz csak akkor indul el, amikor tényleges igény érkezik használatára. A menetrend összehangolásra kerülhet a vasúti menetrenddel a vámosgyörki megállónál, így az utazási idő Hatvan, Gyöngyös és Budapest irányába jelentősen lerövidülhet. Az utazási igény bejelentése telefonon, mobil alkalmazáson keresztül és online felületen is történhet. Az igénybe nem vett időszakban az autóbusz nem indul el, így üzemanyagot takarít meg, üzemeltetése olcsóbb és környezetbarátabb. A telebusz kevés férőhelyes mikrobusként is üzemeltethető, így zavaró hatása elhanyagolható lenne a településen belül. A rendszerhez az eddigieknél sűrűbben elhelyezett megállók is kapcsolódhatnak, hiszen mikrobuszos üzemeltetés mellett a megálló mérete és kialakítása minimálisra csökkenthető.

A települési közlekedéshálózat minőségi fejlesztése során elődleges cél a **települési és térségi kerékpárút kiépítése**. A Gyöngyös-patak mellett, Jászárokszállásig vezető térségi kerékpárút kiépítése elősegíti a munkahelyek és az ipari területek megközelítését, a környezetbarát módon történő munkába járást, valamint erősíti a térség településeinek kapcsolatrendszerét, turisztikai potenciálját. Hosszútávú cél lehet, hogy ne csak Jászárokszállás, hanem a jászárokszállási (kb. 5 km) és a vámosgyörki vasútállomás (kb. 10 km) is elérhető legyen kerékpárúton. Jászárokszállás központjából az ipari területek és a vasútállomás felé már biztosított a kerékpáros közlekedés, így az új hálózati elem ehhez tudna kapcsolódni. A szomszédos településeket összekötő, a külterületeken értékes természeti környezetben haladó kerékpáros hálózat turisztikai szempontból is értékes fejlesztés lenne. A települések összekötése a vízfolyások mentén kínálkozó lehetőség, melyet érdemes kihasználni. A kiépített kerékpárút biztonságosabbá teszi a közlekedést, így a kerékpáros közlekedési mód gyerekek és családok számára is valódi alternatívát jelenthet más közlekedési eszközökkel szemben.

Belső erőforrásokra épülő gazdasági fejlesztések

Tőkeerős, új vállalkozások betelepülésével, a **meglévő vállalkozások fejlesztésével, bővülésével** új munkahelyek jöhetnek létre, amely kiváló eszköz a fiatalok helyben maradásának ösztönzésére. Az induló vállalkozásokat ösztönözni kell arra, hogy helyi lakosokat foglalkoztassanak, amely elsősorban a megfelelő, szakképzett munkaerő biztosításával, szakképzések indításával érhető el. A településen lévő szolgáltatások fontosak a településen élők, valamint a beköltözők számára, a minőségi lakókörnyezet feltételei, így ezek a település vonzerejét növelik. Az ellátás fenntartása, fejlesztése a jövőben is fontos feladat. Az ellátás fenntartása érdekében elengedhetetlen a helyi kis vállalkozások támogatása, fennmaradásuk elősegítése, a működéshez szüksége kedvező feltételek biztosítása. Az önkormányzat megfelelő szabályozással, különböző kedvezményekkel, adókedvezménnyel, közüzemi- és bérleti kedvezményekkel illetve önkormányzati megrendelésekkel egyaránt hozzájárulhat a meglévő vállalkozások fennmaradásához, a lakosság vállalkozókedvének növekedéséhez, új vállalkozások létrehozatalához és ezzel együtt a települési szolgáltatások körének bővítéséhez. Mindez összhangban van Heves Megye Területfejlesztési Konceptiójával (2014-2020), amely az innovatív vállalkozói tevékenységek támogatását, mint beavatkozási területet nevesíti.

Visznen a gazdaságon belül jelenleg az egyetlen jelentős ágazat a mezőgazdaság, így fejlesztése különösen fontos. Heves Megye Területfejlesztési Konceptiója (2014-2020) céljai között szerepelteti a **klimaváltozáshoz alkalmazkodó, versenyképes agrárszerkezet** kialakítását. Azon belül a technológiai fejlesztések, a mezőgazdasághoz kapcsolódó innovatív tevékenységek támogatása és a fiatal gazdák képzésének, induló tevékenységének támogatása, szaktanácsadási rendszer működtetése vonatkoztatható Visznekre is. Támogatni szükséges minden innovatív, környezetbarát vagy technológiai újítást tartalmazó kezdeményezést, hogy Visznek mezőgazdasága fejlődhessen, és ne maradjon le más települések mögött.

A belső erőforrásokra épülő gazdaságfejlesztés egyik alappillére a **hagyományos mezőgazdasági kultúrák, a háztáji gazdálkodás** (kiskertes növénytermesztés, háztáji állattartás) **felélénkítése**. A háztáji gazdálkodás sok ezer évig az emberek mindennapi életformájának részét képezte, ennek

visszaállítása, a lakosok saját lehetőségeinek kihasználása hozzájárulhat életkörülményeik javításához, és egyéni felelősségvállalás tudatuk erősítéséhez. A kiskertes növénytermesztés, gyümölcstermelés és háztáji állattartás egyrészt szabályozási eszközökkel (pl.: műveléshez kötött lakó funkció elhelyezés), másrészt a gazdák támogatásával, felvásárló piac kialakításával segíthető elő, melyben az önkormányzat és a helyi vállalkozások jelentős előrelépéseket tehetnek (helyi termékeket árusító kiskereskedelmi boltok, helyi piac, önkormányzati étkeztetés, REL - rövid ellátási lánc kialakítása, zöldségdoboz rendszer). A cél megvalósításának feltétele a gazdálkodáshoz szükséges ismeretek és tapasztalatok megszerzése, mellyel részletesen a 4.3.3.3. fejezet foglalkozik.

Visznen a sertés és szarvasmarha tartás nagy hagyományokkal rendelkezik. A TSZ-ek felbomlásával ez a gazdálkodási forma háttérbe szorult, napjainkra már csak az egyik majorban működik jelentősebb sertéstelep. Az **állattartás hagyományának felélénkítése** elősegítheti a mezőgazdaság több lábon állását, a hagyományos viszneki táj visszaállítását. Az állattartás révén számos termék (tej, sajt, hentesáru) helyben előállíthatóvá válik, ami növeli a település önellátását, csökkenti az ökológiai lábnyomot és új munkahelyeket teremt. A magas minőségű helyi termékek köré kedvező falukép és településmarketing alakítható ki. Az állattartás részeként megerősödhet a lótaratás és -tenyésztés is, mely köré a napjainkban divatos lovas turizmus is épülhet. Az állattenyésztés támogatása Heves Megye területfejlesztési Konceptiójában (2014-2020) is markánsan megjelenik a támogatandó célok között.

A gazdasági fejlesztések során érdemes előtérbe helyezni a **meglévő épületállomány felhasználását**. Visznen használaton kívüli húszüzem, tejüzem és ostyaüzem is található, melyek a falu központi részén helyezkednek el. Méretük és kialakításuk a környező lakóterületek épületei közül nem kirívó, léptékük ideális. Mivel jelenleg használaton kívül állnak, állapotuk romlásnak indult. Hosszútávon, amennyiben az épületek tovább amortizálódnak, már a településképet romboló hatásuk is lehet. A kedvező adottságok és a romboló hatás elkerülése érdekében a hasznosítást kedvezményekkel (pl. adókedvezmény), szakmai segítségnyújtással és az érdekelt felek megkeresésével, felkutatásával lehet elősegíteni. Az épületek funkcióváltó hasznosítása is elképzelhető alternatíva, de eredeti funkciójuk megőrzése mellett működésük kapcsolódhat az állattartás hagyományának felélesztéséhez is.

Regionális együttműködés erősítése

Napjainkban a munkahely fogalma átalakulóban van. A növekvő munkaerő kereslet a képzettséget igénylő szellemi munkára és a technológia fejlődése együttesen kedveznek a távmunka térnyerésének. Ez a tendencia a kedvező a vidéki kis települések számára. Az elvándorlás egyik fő mozgatórugója, hogy a magasan képzett, szellemi munkát végző fiatalok helyben nem találnak álláslehetőséget, ezért nagyobb településekre, megyeszékhelyekre vagy a fővárosba kényszerülnek költözni. A távmunka lehetősége erre a problémára kínál megoldást. Visznek érdeke, hogy magasan képzett fiataljai ne hagyják el a községet, tanulmányaik után költözzenek vissza szülőfalujukba. A **távmunka támogatása** a megfelelő munkakörülmények biztosításával lehetséges. Ez jelentheti az infrastruktúra hálózatot (megbízható áramszolgáltatás és internetszolgáltatás), a munkavégzéshez szükséges technológiai eszközök beszerzésének támogatását (laptop, közösen használható nyomtató, fénymásoló biztosítása) és a munkavégzésre alkalmas helyiség (iroda) kialakításának vagy bérletének támogatását. Létrehozható valamely közösségi térhez kapcsolódó (például a kultúrházhoz) közös irodahelyiség is, mely a távmunkában dolgozók számára biztosíthat kedvező munkakörülményeket, de a kezdő vállalkozások is használhatnák irodaként.

Visznek község nem rendelkezik egyedi turisztikai látnivalókkal, azonban értékes és védett természeti környezete jó kiindulási alapot jelenthet a turisztikai fejlesztésekhez. A település jelenleg nem képes a „többnapos turizmus” számára megfelelő számú és színvonalú szolgáltatást nyújtani. Hatékony turizmusfejlesztés kizárólag a térség településeivel összefogva, egymást támogatva és nem konkurrálva lehetséges. A fejlesztés során hálózatban és nem egy-egy településben érdemes gondolkodni. A térségi turizmus minőségi irányba történő fejlesztése csak összehangolt, egységes stratégia alapján valósulhat meg, amely annak összes szereplőjét érinti. A minőségi irányba történő elmozduláshoz **egységes turisztikai koncepció** megalkotása szükséges, amely kitűzi az elérendő célokat, meghatározza a fejlesztési irányokat és programokat, továbbá, hogy az egyes szereplők mindehhez hogyan járulhatnak hozzá.

Visznek község területén számos természeti és táji érték található. A Gyöngyös-patak, a Külső-Mérges-patak, a Szarv-ág és a Tarna mente az országos ökológiai hálózat, ökológiai folyosó

területének része. A település északi és keleti területei az európai szintű hálózathoz, a Natura2000-hez tartozik. Turisztikai fejlesztés csak a természeti értékek károsítása nélkül, azok védelmének előtérbe helyezésével valósulhat meg. A turizmus fejlesztése során elsősorban olyan formák részesítendők előnyben, melyek a természetet nem, vagy csak igen kis mértékben károsítják. Ilyen például az ökoturizmus, a kerékpáros turizmus és a természetjárás, valamint nem intenzív használat esetén a lovasturizmus is.

A környező településeket nem érintik turistautak vagy kerékpáros túra útvonalak. **Útvonalak kijelölése és ahhoz kapcsolódó szolgáltatások létrehozása** a települések közös feladata. Turistaszállások, pihenők, kerékpáros pihenők és menedékhelyek alakíthatók ki, az utak mentén információs táblák elhelyezése segítheti a tájékozódást. Az útvonalak és a szolgáltató pontok, állomások kijelölése során a településeknek együttműködve kell a hálózatot kialakítaniuk. Visznek területén jelenleg még nem található szálláshely szolgáltatás.

4.3.3.3. Összetartó közösség

Egy település fejlődésének első lépcsője, hogy a közösség elhiszi, hogy a fejlesztések sikeresek lehetnek, azokat magukénak érzik, és hajlandók is tenni a siker eléréseért. A falu vezetése és a falu életébe tevékenyen becsatlakozó lakosság együttműködve hatványozott hatásfokkal képes Visznek valódi, fenntartható fejlesztésére, majd a belső kapcsolatokra építve a külső kapcsolatok fejlesztésére, erősítésére. A társadalmi összetartozás erősítése és a lakossági aktivitás célzott támogatása fontos cél.

Helyi identitástudat erősítése

A települési környezet minőségét nagyban befolyásolja annak épített környezete. A településen építészeti szempontból csekély számú értékes épület maradt fenn, azok megőrzésére azonban fontos figyelmet fordítani. Ilyen épület Visznen az **egykori vízimalom**, mely funkcióváltó felújítással megőrizhető. Az Önkormányzat az épületben közösségi tér létrehozását tervezi. A közösségi terek kialakítása a lakosok települési kötődését erősítő eszközök egyike. A közösségi tereken a falu lakói összegyűlhetnek, programokat szervezhetnek, vagy csupán kellemes környezetben tölthetik el szabad idejüket. E helyszínek kiváló találkozási pontok, kapcsolatépítésre, közösség-formálásra nagyszerűen alkalmasak. Érdemes a közösséget nem csak a malomépület használatába, hanem a pontos funkció megválasztásába és a felújítási munkálatokba is bevonni. Egy régi épület felújításánál mindig akadnak olyan élőmunka igényes feladatok, melyek elvégzésében a helyiek is tudnak segédkezni. A régi szerkezetek, építőanyagok és kivitelezési technikák megismerése mellett a lakosok a közös élménnyel is gazdagodnak. Amennyiben az **embereket bevonják a tervezésbe és a megvalósításba**, a felújított épületet is szívesebben fogják használni, azt jobban magukénak érzik majd.

Kiemelt figyelmet kell szentelni a megmaradt értékek megóvására, a **településkép védelmére**, a településképet zavaró, idegen beépítések megakadályozására, melynek egyik eszköze lehet a védelmi szabályok megalkotása. A településképi rendeletben meghatározhatóak a helyi védett értékek, melyek a közösség számára is fontos, építészeti értéket is képviselő építmények lehetnek. Visznen jelenleg nem található **helyi védett érték**, érdemes lenne az egykori malomépületet védettség alá helyezni. A helyi építési szabályzat megalkotása során egy, a tradicionális épületek tömegét és értékét megőrző, ahhoz igazodó és azt továbbvivő kortárs épületek építését lehetővé tevő szabályozás megalkotása a cél.

Jó ötlet lehet egy **faluszépítő egyesület** létrehozása, mely Visznek építészeti, történelmi és természeti értékeit védi, miközben segít a rendezett közterületek fenntartásában, a falu esztétikai képének javításában is. Az egyesület közös programok szervezésével, más civil szervezetek és az Önkormányzattal történő együttműködéssel erősítheti a helyi közösséget. A rendezett, szép, virágos közterületek a település ékességei lehetnek, melyek kedvező hatással vannak a településképre. Az egyesületnek helyi identitástudatot erősítő szerepe is van, a helyi értékek megőrzésén és bemutatásán, illetve a közösségért végzett önkéntes munkán keresztül.

Oktatás és képzés támogatása

Az oktatási és képzési rendszernek erős közösségsszervező hatása van. Egy jól működő iskola, vagy egy helyi képzési lehetőség jelentős népességmegtartó erővel bír.

Visznen 8 osztályos általános iskola működik, mely intézménybe nem csak a községből, hanem a szomszédos településekről is járnak tanulók. Az Önkormányzat tervei között szerepel a régi felső tagozatos **iskolaépület felújítása**, és újbóli bevonása az oktatásba. Az épület 2011 óta áll használaton kívül, állapota azóta leromlott. A felújítással az általános iskola kapacitása növekedne és az idős épület is megmentésre kerülne.

A településen jelenleg nem működik bölcsőde. A település népességmegtartó erejének növekedésével, a születések számának emelkedésével szükségessé válhat a **települési bölcsőde kialakítása**, illetve az óvoda bővítése. A megfelelő intézményi ellátottság mellett igen fontos a település intézményeinek akadálymentes megközelítése, valamint a megfelelő számú közterületi gépjármű parkoló és kerékpártároló biztosítása.

A hagyományos állattartás felélesztésének egyik gátját jelentheti, hogy az egykor meglévő tudás nem került átadásra a fiatalabb generációk számára. A kertészeti növénytermesztés és háztáji állattartás újbóli elterjedésének egyik alapvető feltétele a megfelelő **kertészeti és agrár alapismeretek elsajátítása**, mely egyrészt elméleti, másrészt intenzív gyakorlati oktatást kíván. A természet elsajátítására irányuló oktatás nem csak a fiatal generációra, hanem az egész település lakosságára vonatkozóan feladat, melyhez az Önkormányzat nagyfokú támogatása és ösztönzése szükséges. Az iskolában, illetve óvodában kapott szemléletformáló, illetve gyakorlati oktatáson túl, a felnőtt lakosok képzése önkormányzati **tankert, tangazdaság létrehozásával** elősegíthető. Emellett a különböző civil szerveződések - kertbarát kör - is nagyban hozzájárulhatnak a folyamat sikeréhez. Az önkormányzati tankert, illetve tangazdaság keretein belül a lakosok oktatásán túl lehetőség van kisebb számú szakképzett és szakképzetlen munkaerő foglalkoztatására, a településen felhasználni kívánt vetőmag egy részének előállítására is.

Helyi szervezett közösségek támogatása

Mivel a településfejlesztés mindenképp előtérbe kell hozni a lakosság érdekeit szolgálja, az életminőséget hivatott többek között javítani, a lakosság aktív közreműködése elengedhetetlen. A lakossági közreműködés által a fejlesztések célzottan a lakossági igényekhez lehet formálni, a lakosok sokkal inkább magukénak érzik az elérni kívánt célokat, a célok megvalósításában önként részt vállalnak, illetve a megvalósult fejlesztéseket jobban megbecsülik, ápolják. Bár a lakosság aktív közreműködése sok energiabefektetést igényel mind a település vezetősége, mind a lakosság részéről, a ráfordítás a jövőben megtérül, a településfejlesztés sokkal hatékonyabban tud folyni.

Az újabb generációk igényeinek kielégítésén túl kiemelt figyelmet kell fordítani a település időseinek szükségleteire is, melynek érdekében a települések **idősek klubja** és idősek nappali ellátását biztosító intézmény létrehozása is cél. Korábban működött idősek klubja Visznen, azonban a közösség nem tudott teljes mértékben önszerveződni. Az idősebb korosztály, akinek a családja sok esetben távol él, különösen igényli a közösséghez tartozás érzését, és a nyugdíj mellett megnövekedett szabadidő hasznos eltöltése is fontos cél. A viszneki idősek klubja kisebb támogatás mellett tudna működni, a klub igényli a szervezetet vezető személy (szociális végzettségű szakember) jelenlétét. A klubvezetőt több szomszédos település közösen is megbízhatja, a helyi klubok befogadó szellemében, átjárhatóan működhetnek, időnként közös programokkal. A klub a szervezett eseményeken túl lehetőséget biztosítana egészségügyi szűrésekre, prevenciós előadásokra is, de be lehetne vonni tagjait más civil szervezetek munkájába.

Visznek akkor lehet igazán jól működő község, ha lakossága minél inkább részt tud venni a település életében. A civil aktivitás, a helyben élők tevékeny részvétele a falu életében olyan hatóerő, mely a lendületes fejlődés kulcsfontosságú eleme, így a különböző társadalmi csoportok aktivitásának felélesztése és erősítése kiemelt célként fogalmazódik meg. Visznen több civil szervezet is működik. Ezek a Viszneki Község Polgárőrsége Egyesület, a Kamaszka Hagyományőrző Egyesület (néptánc csoport) és a helyi általános iskolához kapcsolódóan is működik alapítvány. A **civil szervezetek** jelenleg is az Önkormányzat támogatását élvezik, a jó kapcsolat megőrzése a jövőben is fontos cél. A lakosokat ösztönözni kell a civil szervezetekhez való csatlakozásra, a civil szervezetek számára pedig minél több lehetőséget kell biztosítani a falu vezetésének, hogy kibontakozhassanak, gyakorolhassák tevékenységüket. A civil aktivitás egyéb célkitűzésű szervezetek létrehozásával vagy a jelenlegi szervezetekbe történő bevonással növelhető. Jó lehetőség faluszépítő egyesület, kertbarát egyesület vagy sportegyesület létrehozása is.

A fiatal korosztály szabadidejének hasznos eltöltésére, és a turisztikai vonzerő fokozására egyaránt kedvező hatással van a **sportolási lehetőségek bővítése**. Visznen jelenleg egyetlen

sportegyesület sem működik, azonban szükséges lenne a sportolási tevékenységeknek alkalmas helyszínt biztosítani, mivel a településen a füves focipálya igen rossz állapotú. A közelmúltban az iskolához kapcsolódóan létrehozott műfüves focipálya nagy népszerűségnek örvend, nem csak a helyiek, hanem a környező települések lakossága körében is. Ebből is látható, hogy Visznenek valós igény van a sportolási lehetőségek fejlesztésére. A focipálya rendbehozása, az öltözők korszerűsítése és egy kisebb lelátó építése nem csak sportrendezvények, hanem más helyi rendezvények megrendezésére is alkalmassá tenné a területet. Visznek adottságainak kihasználását jelentené a lovassport fejlesztése, mely turisztika vonzerővel is rendelkezne.

Települési kapcsolatok kiépítése

Sok esetben megfigyelhető, hogy az egymás mellett élő települések hasonló kihívásokkal, nehézségekkel küzdenek és lehetőségeik is közősek. Települési szinten is érdemes a nagy hangsúlyt fektetni a jó szomszédi viszony megtartására, a közös gondolkodásra és a tudásmegosztásra.

A településen számos közösségépítő, hagyományörző és kulturális rendezvény kerül évente megrendezésre. A nemzeti ünnepekhez és évszakokhoz köthető rendezvényeken kívül (pl.: Falukarácsony, Március 15. és Október 23. megemlékezés) a község életéhez is szorosan köthető eseményeket rendeznek meg (pl.: Általános Iskolai és Óvodai Farsangi Bál, Dunán-Innen Tiszántúl Népművészeti tehetségkutató, Falunap és Viszneki lovasnapok). Az infrastrukturális keretek biztosítása mellett fontos a szervezeti háttér megteremtése, a kulturális és szabadidős programok szervezését az önkormányzattal együttműködve aktív, lelkes civil szervezetek is magukra vállalhatják. Érdemes **kulturális, tematikus rendezvényeket a mikrotérség településeivel közösen szervezni**, és ezzel a szomszédos települések közötti jó kapcsolatot kiépíteni. A közös rendezvények költsége és szervezési feladatai kisebbek, így az erőforrásokat új hagyományok kialakítására, egy-egy nagyobb rendezvény megszervezésére lehet átcsoportosítani. A falu ismertségét és imázsát növeli, ha sikerül (akár szomszédos településekkel közösen) egy-egy regionális szinten is számottevő esemény létrehozása. Ehhez jó kiindulási pont lehet már meglévő rendezvény nagyobb léptékű megvalósítása, például a Viszneki Lovasnapok akár a városi közönséget is a településre vonzhatja.

A **testvértelepülések** megalakításának célja, hogy egy-egy politikailag és/vagy földrajzilag távol eső település partneri viszonyt alakíthasson ki egymással, hogy a társadalmi és a kulturális kapcsolatokat erősítsék. A települések közötti kapcsolat a gyakorlatban sokszor csereprogramok, gazdasági-kulturális együttműködés során jön létre. Hasznos lehet egy-egy kialakult jó fejlesztési megoldás, „best practice”, azaz bevált gyakorlat megosztása is. Viszneknek jelenleg még nincs testvértelepülése, de a jövőben érdemes lenne a partnerségi kapcsolat létrehozása.

4.4. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

4.4.1. TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK

A társadalmi, gazdasági és környezeti adatok korábban meghatározásra kerültek a Megalapozó vizsgálat dokumentációjában. Az egyes kiinduló adatokat az alábbi fejezetek tartalmazzák:

• Társadalmi adatok	4. fejezet - A település társadalma
• Közszolgáltatások	5.1. fejezet - Humán közszolgáltatások
	7.2. fejezet - Településüzemeltetési szolgáltatások
	13. fejezet - Közművesítés
• Gazdaság	6. fejezet - A település gazdasága
• Környezeti adatok	11. fejezet - Zöldfelületi rendszer vizsgálata
	9. fejezet - Az épített környezet vizsgálata
	13. fejezet - Közművesítés

4.4.2. JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMINEK TÉRBELI RENDJÉRE

Visznek esetében a műszaki infrastruktúra legfőbb elemei az alábbiak szerint alakulnak:

Közlekedés

A település legfontosabb útvonala a keleti irányból, Jászárokszállás felől érkező 3205. j. Jászárokszállás - Tarnaméra összekötő út. Az út a belterületi szakaszon déli irányba fordulva hagyja el a települést Tarnaörs felé. A községtől északra légvonalban kb. 7-8 km távolságban halad az M3 autópálya (Budapest - Vásárosnamény). Visznek kötőpályás kapcsolattal nem rendelkezik. A települést kis mérete és a kisebb jelentőségű hálózati elhelyezkedése ellenére nagyméretű autóbusz forgalom érinti, így a közúti közösségi közlekedés ellátottsága megfelelő.

A közlekedési infrastruktúra kapcsán legfontosabb feladat a kerékpárút-hálózat fejlesztése.

Közmű

A településen a közcsonnás szennyvízelvezetés kiépítésének hiányában korszerű, teljes közműellátás nem áll rendelkezésre. A községben a vezetékes ivóvíz elosztóhálózat a település beépített területének minden utcájában kiépítésre került. Visznek vízellátásának bázisa a településen üzemelő kút. A település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia és a földgáz állnak rendelkezésre. A nem vezetékes, hagyományos energiahordozók használata is jelentős mértékű a település energiaellátásában. A településen a megújuló energiaforrások közül érdemi hasznosítási lehetősége a napenergiának van, amely éves szinten körülbelül 1960 napos óra hasznosítás lehetőségét kínálja. A település vezetékes távközlési ellátását jelenleg a Magyar Telekom Nyrt. biztosítja, a vezetékes szolgáltatást a vezetékek nélküli szolgáltatók egészítik ki.

A közmű infrastruktúra hálózat hiányossága, hogy szennyvízcsatorna-hálózat nem került kiépítésre. A közmű fejlesztések kapcsán a legfontosabb feladat ennek megvalósítása.

4.4.3. ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELME

Visznek épített értékei közé tartozik az egységes településképp, a településközpontban megjelenő hagyományos településszerkezet, mely közel változatlan formában maradt fenn, emellett egy-egy idős épület (pl. egykori malomépület) őrzi még a térségre jellemző, hagyományos építészeti vonásokat.

A településen két országos műemléki védelem alatt álló építmény áll, ezek a Gyöngyös-patak hídja és a Szent László király római katolikus templom. Helyi védett érték jelenleg a településen nem található. A koncepció javaslatai között szerepel a viszneki értékek feltérképezése, és az arra érdemes építmények védelem alá helyezése a község településképi rendeletében. Helyi védettség híján a közösség számára és építészeti szempontból is fontos értékek lehetnek veszélyeztetett helyzetben.

4.5. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMON KÖVETÉSE

4.5.1. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZER

A településfejlesztési koncepcióban szereplő elgondolások megvalósítása érdekében a meglévő intézményrendszer koncepcionális célokkal való összehangolására van szükség. Visznek Község Önkormányzata által fenntartott illetve működtetett intézmények az alábbiak:

Oktatási intézmények

- Viszneki Általános Iskola
- Viszneki Óvoda

Közművelődési intézmények:

- Művelődési ház
- Községi könyvtár

Egészségügyi intézmények:

- Orvosi rendelő

4.5.2. JAVASLAT A VÁLTOZÁSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak **megvalósulásának folyamatos nyomon követése**, felülvizsgálata elsősorban a község érdeke. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a koncepció esetleges szükséges módosításáig.

- **Évenkénti rendszerességgel** meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a koncepció célkitűzéseinek elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a meghatározott intézkedéseket.
- A fejlesztési koncepció felülvizsgálata, **aktualizálása tízévenként** szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a koncepció megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- Figyelemmel kell kísérni a **külső környezet változásait**, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit.
- Ki kell értékelni a már **végrehajtott feladatok eredményeit**, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.

A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a közmeghallgatáson a polgármester évente **beszámolót** tart a község polgárainak. A **közvélemény folyamatos tájékoztatása** a helyi sajtón keresztül, illetve a helyben szokásos módon, a községi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján valósulhat meg.

5. IRODALOMJEGYZÉK

TELEPÜLÉSI DOKUMENTUMOK

Visznek településfejlesztési koncepciója (Elfogadva: 2004.)

Visznek településrendezési terve, jóváhagyva 2004.

FEJLESZTÉSI TERVEK ÉS PROGRAMOK

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (2014)

Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014-2020)

INTERNETES FORRÁSOK

<https://barankovics.hu/cikk/hol-es-hogyan-elunk-fenntarthatosag-es-elhetoseg-itthon-es-kulfoldon>

<https://www.aarp.org/content/dam/aarp/livable-communities/plan/assessments/livable-communities-an-evaluation-guide-2005-aarp.pdf>

http://hatvanonline.hu/hir/Egy_regi_malomnak_is_uj_funkciot_szannak_Viszneken/0/7/11299

A koncepció összeállításában

Fodor János, Visznek község polgármestere,
Gergely Péter, Visznek község főépítésze,

valamint a Völgyzugoly Műhely Kft. munkatársai vettek részt:
Feri Tünde, Papp Renáta, Ronyecz Zsófia